

Raadsvoorstel

Onderwerp   Decembercirculaire gemeentefonds 2022

Steller/telnr.   Jaap Tel/ 73 26   Bijlagen 0

Registratienummer   23649-2023

Classificatie   Openbaar   Geheim   Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder   Wijnja

Langetermijn agenda (LTA)   LTA ja: Maand 4 Jaar 2023
Raad   LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de ontvangst van € 11.220.000,- in 2022 voor 'Energietoeslag' te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- II. de ontvangst van € 787.000,- in 2022 voor 'Bijzondere bijstand' te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- III. de ontvangst van € 222.000,- in 2022 voor 'Breed offensief' te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- IV. de ontvangst van € 112.000,- in 2022 voor 'Bijzondere bijstand zelfstandigen' te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- V. de ontvangst van € 37.000,- in 2022 voor Jeugd te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- VI. de ontvangst van € 396.000,- in 2022 voor Compensatieregeling voogdij/18+ te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- VII. de ontvangst van € 234.000,- in 2022 voor meerkosten jeugd en Wmo te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- VIII. de ontvangst van € 33.000,- in 2022 voor 'Toegankelijkheid verkiezingen/Software burgerlijke stand' te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;

Samenvatting

Woensdag 21 december 2022 is de decembercirculaire gemeentefonds 2022 verschenen. In deze circulaire staat informatie over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds. De circulaire laat een voordeel van 52,7 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2022 zien. Het resultaat gemeentefonds is daarmee 21,9 miljoen euro hoger dan eerder gemeld bij voortgangsrapportage 2022-II. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door taakmutaties in deze circulaire die we in 2022 niet meer in de begroting kunnen verwerken en de coronacompensatie inkomstenderving.

- IX. de ontvangst van € 3.594.000,-- in 2022 voor ‘Bijzondere bijstand studenten’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- X. de ontvangst van € 2.902.000,-- voor ‘Inkomstenderving’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XI. de ontvangst van € 42.000,-- in 2022 voor ‘Handhaving quarantaineplicht’ te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- XII. de ontvangst van € 100.000,-- in 2022 voor ‘Stedelijke vernieuwing’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XIII. de ontvangst van € 110.000,-- in 2022 voor ‘Gezond in de stad’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XIV. de ontvangst van € 239.000,-- in 2022 voor ‘Dichterbij dan je denkt’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XV. de ontvangst van € 17.000,-- in 2022 voor ‘Voorkomen discriminatie naar herkomst’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XVI. de ontvangst van € 158.000,-- in 2022 voor ‘Leerlingenvervoer Oekraïne’ te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- XVII. de ontvangst van € 331.000,-- in 2022 voor ‘Meerkosten Oekraïne sociaal domein’ te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- XVIII. de ontvangst van € 112.000,-- in 2022 voor ‘Versterken sociale basis’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XIX. de ontvangst van € 13.000,-- in 2022 voor ‘Vrouwenopvang – Covid-19’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XX. de ontvangst van € 1.445.000,-- in 2022 voor ‘Maatschappelijke opvang – Covid-19’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022;
- XXI. de ontvangst van € 128.000,-- in 2022 voor ‘Beschermd wonen’ te betrekken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022;
- XXII. de uitname van € 15.000,-- in 2022 voor ‘Vrouwenopvang’ te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

Aanleiding en doel

Woensdag 21 december 2022 is de decembercirculaire gemeentefonds 2022 verschenen. In de circulaire staat informatie over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds in 2022 en 2023.

Kader

De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten. De verdeling van de algemene uitkering is gebaseerd op de Financiële-Verhoudingswet. Door middel van circulaire's informeert het Rijk de gemeenten over de ontwikkeling van de omvang en verdeling van het gemeentefonds.

Argumenten en afwegingen

N.v.t.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. Die drie zijn aan wijzigingen onderhevig. Naast de algemene uitkering bestaan decentralisatie- en integratieuitkeringen die op een andere wijze worden verdeeld.

Toelichting resultaat gemeentefonds 2022	Dec. Circ.	Sept. Circ.	Vershil
Concernresultaat gemeentefonds	52.692	30.805	+21.887
<u>Te betrekken bij resultaatbestemming jaarrekening 2022:</u>			
1. Energietoeslag	11.220		
2. Bijzondere bijstand	787		
3. Breed offensief	222		
4. Bijzondere bijstand zelfstandigen	112		
8. Toegankelijkheid verkiezingen/ Software BS	33		
9. Bijzondere bijstand studenten	3.594		
10. Inkomstenderving (kwijscheldingen ASH) *	532		
12. Stedelijke vernieuwingsgelden	100		
13. Gezond in de stad	110		
14. Dichterbij dan je denkt	239		
15. Voorkomen discriminatie	17		
16. Leerlingenvervoer Oekraïne	158		
17. Meerkosten Oekraïne sociaal domein	331		
18. Versterken sociale basis	112		
19. Vrouwenopvang *	13		
20. Maatschappelijke opvang *	1.445		
22. Vrouwenopvang	<u>-15</u>		
	-19.010		-19.010
Vrij besteedbaar concernresultaat gemeentefonds	33.682	30.805	2.877

*) betreft compensatie COVID-19

Het vrij besteedbare concernresultaat is zo'n 3 miljoen euro hoger dan verwacht bij voortgangsrapportage 2022-II. Dit ontstaat vooral doordat ontvangsten in deze circulaire voor jeugd, voogdij/18+, handhaving quarantaineplicht en meerkosten jeugd/wmo bij de jaarekening 2022 niet worden bestemd naar 2023 en daarmee dus vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. Daarnaast ontvangen we 2,9 miljoen euro compensatie inkomstenderving waarvan bijna 2,4 miljoen euro vrijvalt naar de algemene middelen.

Taakmutaties

Aan het gemeentefonds kunnen afzonderlijke bedragen worden toegevoegd voor nieuwe taken en voor intensivering van bestaande taken. Dat leidt tot extra ontvangsten. Ook kunnen afzonderlijke bedragen worden uitgenomen voor het geheel of gedeeltelijk vervallen van bestaande taken. Dat zijn kortingen, die tot minder middelen leiden. Zowel de groei als de krimp zijn in principe afweegbaar.

Taakmutaties (bedragen x € 1.000)	Deelprogramma	2022
1. Energietoeslag	Werk en inkomen	11.220
2. Bijzondere bijstand	Werk en inkomen	787
3. Breed offensief	Werk en inkomen	222
4. Bijzondere bijstand zelfstandigen	Werk en inkomen	112
5. Jeugdzorg	Welzijn, gezondheid & zorg	37
6. Compensatieregeling voogdij/18+	Welzijn, gezondheid & zorg	396
7. Meerkosten jeugd en wmo *	Welzijn, gezondheid & zorg	234
8. Toegankelijkheid verkiezingen	Welzijn, gezondheid & zorg	33
Totaal taakmutaties		13.041

*) betreft compensatie COVID-19

1. Energietoeslag

Het kabinet heeft als prioriteit mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Hiervoor is onder andere de Wetswijziging eenmalige energietoeslag 2022 tot stand gekomen. De energietoeslag bedraagt 1.300 euro voor het jaar 2022 voor mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Zoals opgenomen in de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. is besloten om in 2023 nogmaals 1.300 euro aan deze doelgroep uit te keren. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen, biedt het kabinet gemeenten de mogelijkheid om 500 euro hiervan al in 2022 uit te keren. Gemeenten hebben onder de huidige wetgeving de tijd om de toeslag tot 1 juli 2023 uit te keren. Van de 1,4 miljard euro voor 2023 is 500 miljoen euro naar 2022 overgeheveld (voor ons 11,22 miljoen euro). De overige 900 miljoen euro wordt verdeeld in de meicirculaire 2023.

Voorstel: De ontvangst van 11,22 miljoen euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en – bestemming bij de jaarrekening 2022.

2. Bijzondere bijstand

Zoals aangekondigd in de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. ontvangen gemeenten in 2022 in totaal 35 miljoen euro incidenteel om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden. Wij ontvangen hiervan 787 duizend in 2022.

Voorstel: De ontvangst van 787 duizend euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

3. Breed offensief

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Voor de implementatie van de voorstellen uit Breed offensief heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in totaal 53 miljoen euro aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 2020, 2021 en 2022. De verdeling van deze middelen vindt plaats via bestuurlijke afspraken met de VNG. Op basis van die bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten 9,1 miljoen euro in 2022 voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die wetswijzigingen vereisen. In de septembercirculaire Gemeentefonds van 2021 is eerder 15,5 miljoen euro voor 2021 beschikbaar gesteld voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die géén wetswijziging vereisen. Wij ontvangen 222 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 222 duizend euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

4. Bijzondere bijstand zelfstandigen

Aan gemeenten wordt eenmalig 4,6 miljoen euro extra uitvoeringskosten toegekend voor de relatief hoge instroom in het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) in het eerste kwartaal 2022 als gevolg van het stopzetten van de Tozo (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) en de vereenvoudiging van het Bbz. Het bedrag is tot stand gekomen door de vergoeding voor uitvoeringskosten die voor Tozo-uitkeringen gold toe te passen op het aantal nieuwe Bbz-uitkeringen in het eerste kwartaal van 2022.

Voorstel: de ontvangst van 112 duizend euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

5. Jeugdzorg

Met de septembercirculaire 2021 zijn aanvullende middelen voor de uitvoering van de jeugdzorg aan gemeenten beschikbaar gesteld. Van deze middelen is, na overleg met de VNG, besloten 9 miljoen euro over te hevelen naar de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor de uitvoering van de hervormingsagenda in 2022. Onderdeel van de afspraak is dat resterende middelen van het uitvoeringsbudget teruggeboekt worden van het ministerie van VWS naar het gemeentefonds. De resterende middelen voor 2022 bedragen 2,8 miljoen euro. Wij ontvangen 37 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 37 duizend euro in 2022 te verrekenen met de algemene middelen.

6. Compensatieregeling voogdij 18+

Voor de compensatieregeling voogdij 18+ wordt jaarlijks 30 miljoen euro gereserveerd binnen de integratie-uitkering voogdij 18+. Nadat het daadwerkelijk benodigde bedrag voor de compensatieregeling bekend is, wordt het saldo (positief of negatief) verrekend met de algemene uitkering. De inventarisatie van de compensatieregeling voor 2022 kon niet tijdig worden afgerond. Daarom valt het gehele budget voor 2022 vrij ten gunste van de algemene uitkering. In de meicirculaire 2023 zal de uitkering van de bedragen voor de compensatieregeling 2022 alsnog plaatsvinden. Wij ontvangen 396 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 396 duizend euro in 2022 te verrekenen met de algemene middelen.

7. Meerkosten jeugd en wmo (covid-19)

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo 2015) als gevolg van de coronapandemie in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. In opdracht van de ministeries van VWS, Financiën, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de VNG is een onderzoek naar de omvang van de totale meerkosten in het sociaal domein uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op 54,8 miljoen euro. Deze compensatie betreft een afrondende afspraak voor meerkosten over 2022. Een deel van het bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering:

- 8,2 miljoen aan het cluster Jeugd, ons aandeel hierin bedraagt 108 duizend euro.
- 10,9 miljoen aan het cluster Maatschappelijke ondersteuning, ons aandeel hierin bedraagt 126 duizend euro.

Voorstel: de ontvangst van 234 duizend euro in 2022 te verrekenen met de algemene middelen.

8. Toegankelijkheid verkiezingen en aanpassing software burgerlijke stand

Iedere kiesgerechtigde in Nederland dient met in achtname van de waarborging voor verkiezingen, zo zelfstandig mogelijk een stem te kunnen uitbrengen. Gemeenten ontvangen een bijdrage van in totaal 2,7 miljoen euro als stimulans voor het toegankelijker maken van verkiezingen bijvoorbeeld voor mensen met een visuele of andere beperking. Wij ontvangen 32 duizend euro in 2022.

Het wetsvoorstel *gezamenlijk gezag door erkenning* is aangenomen in de Eerste Kamer en treedt op 1 januari 2023 in werking. Voor de uitvoering van dit wetsvoorstel dienen de burgerzakensystemen aangepast te worden. Leveranciers berekenen de kosten die hiermee gemoeid gaan door aan gemeenten. Om gemeenten hiervoor te compenseren is een bedrag van 95 duizend euro beschikbaar. Wij ontvangen 1 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 33 duizend euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie- en decentralisatie uitkeringen zijn geldstromen binnen het gemeentefonds, die niet via de normale verdeelmaatstaven worden verdeeld. Ze hebben een aparte verdeling en een eigen groei. Het geld is onderdeel van het gemeentefonds en is daarmee vrij besteedbaar. Het Rijk doet in veel gevallen wel onderzoek naar de effecten van de toegekende middelen maar kan het geld niet terugvorderen. Het anders inzetten van de middelen dan door het Rijk gewenst zou negatieve consequenties kunnen hebben voor eventuele toekenningen in de toekomst. De decembercirculaire 2022 leidt tot de volgende aanpassingen:

IU's, DU's SU's	(x € 1.000)	Deelprogramma	2022	2023	2024	2025	2026
9. Bijzondere bijstand studenten		<i>Werk en inkomen</i>	3.594				
10. Inkomstenderving *		<i>Algemene middelen</i>	2.902				
11. Handhaving quarantaineplicht *		<i>Veiligheid</i>	42				
12. Stedelijke vernieuwingsgebieden		<i>College, raad, wijkontwikkeling/-vernieuwing</i>	100				
13. Gezond in de stad		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	110				
14. Dichterbij dan je denkt		<i>Werk en inkomen</i>	239				
15. Voorkomen discriminatie		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	17				
16. Leerlingenvervoer Oekraïne		<i>Algemene middelen</i>	158				
17. Meerkosten Oekraïne SD		<i>Algemene middelen</i>	331				
18. Versterken sociale basis		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	112				
19. Vrouwenopvang *		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	13				
20. Maatschappelijke opvang *		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	1.445				
21. Beschermd wonen *		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	128				
22. Vrouwenopvang		<i>Welzijn, gezondheid & zorg</i>	-15				
23. Wet Kwaliteitsborging Bouw		<i>Algemene middelen</i>		47	47	47	47
24. Aanpak laaggeletterdheid		<i>Algemene middelen</i>		8	9		
Totaal mutaties			9.176	55	56	47	47

*) betreft compensatie COVID-19

9. Bijzondere bijstand studenten

Gemeenten ontvangen in 2022 eenmalig een bedrag van 35 miljoen euro voor studenten die een beroep doen op de individuele bijzondere bijstand als gevolg van de stijgende energieprijzen. Wij ontvangen 3,594 miljoen euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 3,594 miljoen euro in 2022 te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

10. Inkomstenderving covid-19

Met decentrale overheden is afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. De middelen worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. Voor 303 gemeenten is de compensatie over 2021 nu volledig afgerond. Voor 6 gemeenten is er sprake van gedeeltelijke compensatie. Voor 35 gemeenten kan de reële compensatie op dit moment nog niet worden bepaald. Voor de gemeente Groningen is de reële compensatie nog niet opgenomen in deze circulaire. De reden is dat de inkomstenderving toeristenbelasting pas kan worden bepaald na de aanslagoplegging 2021. Deze aanslagoplegging kon pas plaatsvinden nadat de termijn voor compensatie bij de decembercirculaire 2022 was verstreken. Inmiddels is duidelijk dat we in totaal 2,9 miljoen euro ontvangen aan compensatie inkomstenderving.

Voorstel: de ontvangst van 2,902 miljoen euro te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022 (de compensatie voor de hogere kwijscheldingen afvalstoffenheffing bedraagt 532 duizend euro).

11. Handhaving quarantaineplicht

De quarantaineplicht wordt sinds juni 2021 gehandhaafd door de gemeenten. Ook de bezwaar- en beroepsprocedures die kunnen volgen, worden behandeld door de gemeenten. Voor beide onderdelen zijn afspraken gemaakt over vergoeding van de kosten van de gemeenten. Voor 2022 zijn de gemaakte afspraken uit 2021 verlengd voor de duur dat de quarantaineplicht van kracht is en wordt gehandhaafd door de gemeenten. Afgesproken is dat de handhavingskosten worden vergoed voor de eerste 2 maanden in 2022. Voor bezwaar- en beroepsprocedures is een bezwaartermijn van 6

weken van toepassing. Op basis daarvan is afgesproken om deze kosten voor de eerste 4 maanden in 2022 te vergoeden. Wij ontvangen 42 duizend euro in 2022.

Voorstel: De ontvangst van 42 duizend euro in 2022 valt vrij naar de algemene middelen.

12. Stedelijke vernieuwingsgelden

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt sinds 2019 intensief samengewerkt met 19 gemeenten, waarin de 20 stedelijke focusgebieden liggen. De 20 stedelijke focusgebieden zijn de gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid het meest onder druk staan. Gebieden waar een individuele sectorale aanpak ontoereikend is en een aanvullende integrale aanpak vanuit onderwijs, arbeidsmarkt, wonen en veiligheid en gezondheid nodig is. De stedelijke vernieuwingsgebieden ontvangen elk 100 duizend euro.

Voorstel: de ontvangst van 100 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

13. Gezond in de stad

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start zijn de afgelopen jaren middelen via diverse circulaire's aan het gemeentefonds toegevoegd om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Gemeenten die zich eerder hebben aangemeld om een lokale coalitie Kansrijke Start te vormen, versterken of behouden rondom de eerste 1000 dagen van kinderen hebben inmiddels voor het vierde jaar middelen ontvangen waarvan de verdeling over gemeenten in de meicirculaire 2022 bekend is gemaakt. In het coalitieakkoord is aangegeven dat Kansrijke Start in alle gemeenten van Nederland wordt ingezet. Daartoe zijn structureel middelen beschikbaar. In de septembercirculaire 2022 is de verdeling van de middelen over alle overgebleven gemeenten bekend gemaakt. In deze decembercirculaire 2022 wordt de verdeling over alle gemeenten bekend gemaakt van het aanvullend beschikbaar gestelde budget, zodat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten (zie menukaart Kansrijke Start). Het ministerie van VWS is bezig met het uitwerken van een brede specifieke uitkering zodat de middelen voor de lokale coalities en de middelen voor interventies en regionale samenwerking vanaf 2023 samen met andere preventieprogramma's gebundeld beschikbaar kunnen worden gesteld aan alle gemeenten in de vorm van een specifieke uitkering. Wij ontvangen 110 duizend euro in 2022.

Voorstel: De ontvangst van 110 duizend euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

14. Dichterbij dan je denkt

Het actieplan 'Dichterbij dan je denkt' van het ministerie van SZW beoogt om op korte termijn de kansen die de krappe arbeidsmarkt biedt te benutten om extra mensen die nu langs de kant staan naar (parttime) werk of een leerwerkplek te begeleiden. In aanvulling op de reeds eerder verstrekte middelen vindt er een ophoging van de decentralisatie-uitkering plaats die arbeidsmarktregio's in staat stelt om verder bij te dragen aan het actieplan. Doelstelling van de decentralisatie-uitkering is, net als bij de eerdere decentralisatie-uitkering, om de matching tussen werkgevers en werkzoekenden uit het onbenut arbeidspotentieel te intensiveren in het licht van de krapte op de arbeidsmarkt. De decentralisatie-uitkering wordt verstrekt aan de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's, waarbij elke centrumgemeente een gelijk bedrag ontvangt. Het bedrag bedraagt 8,8 miljoen euro; wij ontvangen hiervan 239 duizend euro in 2022.

Voorstel: We ontvangen deze middelen in onze hoedanigheid van centrumgemeente. De ontvangst van 239 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en bestemming bij de jaarrekening 2022.

15. Voorkomen discriminatie naar herkomst

Negen gemeenten ontvangen een bijdrage voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het voorkomen van discriminatie naar herkomst en het bevorderen van samenleven. Recente cijfers over (ervaren) discriminatie laten zien dat discriminatie naar herkomst veel voorkomt in Nederland. Het ministerie van SZW spant zich er voor in om discriminatie naar herkomst te voorkomen en het samenleven te bevorderen. Lokaal bestuur kan hier een belangrijke rol in vervullen. Betrokken gemeenten spannen zich hiervoor in en hebben verzocht om ondersteuning voor de voorgenomen interventies. Wij ontvangen 17 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 17 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

16. Leerlingenvervoer Oekraïne

Medio september 2022 zijn er meer dan 78.000 vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland gekomen en ingeschreven in de basisregistratie personen (brp), onder wie circa 20.000 kinderen en jongeren. Scholen en gemeenten leveren enorme inspanningen om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode vanaf de start van het schooljaar 2022-2023 tot aan de start van de kerstvakantie in december 2022. De bedragen die worden toegekend aan een gemeente zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 5 september 2022. Wij ontvangen 158 duizend euro in 2022.

Voorstel: De ontvangst van 158 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022.

17. Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet, en de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid ligt óók voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig groot in omvang dat dit niet als een onderdeel van gebruikelijke fluctuaties gezien kan worden. Ook leidt opvang van Oekraïense ontheemden tot clustering bij specifieke gemeenten, namelijk in die gemeenten waar opvanglocaties zijn gerealiseerd.

Het kabinet heeft besloten om gemeenten te compenseren voor de extra kosten in 2022 die zij door bovengenoemde taken maken. De compensatie is vastgesteld op basis van (een raming) van daadwerkelijke aantallen opgevangen Oekraïense ontheemden. Er is voor 2022 een bedrag van 25,5 miljoen euro gereserveerd dat uitgekeerd wordt via een decentralisatie uitkering. Wij ontvangen 331 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 331 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling bij de jaarrekening 2022.

18. Versterken sociale basis

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS samen met partijen in het veld aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden, zelf de regie hebben en met hun netwerk hun leven kunnen leiden. De norm van deze beweging is 'zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan'. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Dit bevordert de vitaliteit en gezondheid van ouderen, waardoor zij beter, langer en meer kunnen participeren in de samenleving. Gemeenten spelen hier een belangrijk rol in. Zo kunnen gemeenten het 'omzien naar elkaar in de wijk' faciliteren door een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning in de eigen buurt of wijk. Middels de decentralisatie-uitkering versterken sociale basis kunnen gemeenten (extra) inzetten op het versterken van de sociale basis. De decentralisatie-uitkering bedraagt in 2022 11 miljoen euro. Wij ontvangen 112 duizend euro in 2022.

Voorstel: de ontvangst van 112 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2022.

19/20/21. Vrouwenopvang/ Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo 2015) als gevolg van de coronapandemie in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. In opdracht van de ministeries van VWS, Financiën, BZK en de VNG is een onderzoek naar de omvang van de totale meerkosten in het sociaal domein uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op 54,8 miljoen euro. Deze compensatie betreft een afrondende afspraak voor meerkosten over 2022. Een bedrag van 35,7 miljoen wordt verdeeld over de decentralisatie-uitkeringen (DU) Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang en de integratie-uitkering (IU) Beschermd wonen, zoals hieronder vermeld. De overige 19,1 miljoen euro wordt toegevoegd aan de algemene uitkering (zie 7).

Aan de DU Vrouwenopvang wordt in 2022 een bedrag van 0,4 miljoen euro toegevoegd, wij ontvangen 13 duizend euro. Aan de DU Maatschappelijke opvang wordt in 2022 een bedrag van 32,5 miljoen euro toegevoegd, wij ontvangen 1.445 duizend euro in 2022. Aan de IU Beschermd wonen wordt in 2022 een bedrag van 2,8 miljoen toegevoegd, wij ontvangen 128 duizend euro.

Voorstel: We ontvangen de middelen in onze hoedanigheid van centrumgemeente. De ontvangst van 1,445 miljoen voor Maatschappelijke opvang en 13 duizend euro voor Vrouwenopvang in 2022 worden betrokken bij de resultaatbepaling- en bestemming van het Sociaal Domein. De ontvangst van 128 duizend euro wordt voor Beschermd wonen wordt voor 60% verrekend met de regiogemeenten en valt voor 40% vrij ten gunste van de algemene middelen.

22. Vrouwenopvang

In de septembercirculaire 2022 zijn we geïnformeerd over de voorgenomen uitname van 477 duizend euro uit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Voor ons betekent dit een uitname van 15 duizend euro. Dit bedrag wordt overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS en gebruikt voor het opheffen van de specifieke uitkering 'Specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling' in 2022 voor een drietal onderdelen:

- Hulp aan slachtoffers eengerelateerd geweld seksuele uitbuiting
- Het Landelijk Centrum Seksueel Geweld
- Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating

Voorstel: We ontvangen deze middelen in onze hoedanigheid van centrumgemeente. De uitname van 15 duizend euro in 2022 wordt betrokken bij de resultaatbepaling- en bestemming bij de jaarrekening 2022.

23. Wet Kwaliteitsborging Bouw

In de septembercirculaire is informatie opgenomen over de Wet kwaliteitsborging Bouw. Op verzoek van de VNG en de gemeenten is de verdeelsleutel voor de jaren 2023 en verder gewijzigd. De verdeling voor 2022 is niet gewijzigd. Wij ontvangen 47 duizend euro in 2023 t/m 2026.

Voorstel: de ontvangsten in 2023 t/m 2026 worden verrekend met de algemene middelen.

24. Aanpak laaggeletterdheid

In de septembercirculaire 2019 zijn voor de jaren 2020 tot en met 2024 middelen beschikbaar gesteld voor de meerjarige aanpak van laaggeletterdheid. In deze circulaire zijn actuele maatstafgegevens voor de verdeling van 2023 beschikbaar gekomen en verwerkt. De nieuwe (definitieve) verdeling 2023 leidt voor ons tot een voordeel van 8 duizend euro. De geactualiseerde raming voor het jaar 2024 betekent een voordeel van 9 duizend euro.

Voorstel: bedragen kleiner dan 15 duizend euro worden niet verrekend met deelprogramma's en worden dus verrekend met de algemene middelen.

Overige mededelingen/ ontwikkelingen

Klimaat

Zoals al aangegeven in de septembercirculaire krijgen medeoverheden er naar aanleiding van het Klimaatakkoord en het Coalitieakkoord veel nieuwe taken bij op het terrein van de sectoren gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. Om de uitvoering van klimaatbeleid in de periode 2022-2030 mogelijk te maken wordt in beginsel het advies van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) gevolgd. In de brief Uitvoeringsmiddelen Klimaat- en Energiebeleid van 25 oktober jl. over de uitvoeringsmiddelen van medeoverheden voor Klimaat- en Energiebeleid is de reeks voor de jaren 2023 tot en met 2030 voor de uitvoeringskosten van gemeenten en provincies weergegeven.

Bedragen in mln.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Cum.
Provincies	5,67	22,77	23,06	32,56	25,45	20,53	23,59	22,84	22,07	198,55
Gemeenten	74,33	341,78	437,44	647,94	683,03	687,94	736,91	737,66	738,43	5.085,45
RES-regio's		12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	96,00
										5.380,00

In de bovenstaande tabel zijn twee kasschuiven verwerkt in aanvulling op de reeds eerder toegekende middelen, die op verzoek van gemeenten en provincies zijn voorgesteld en die ook door het ministerie van Financiën zijn geaccordeerd. De eerste betreft een schuif van 80 miljoen euro van 2025 naar 2022, de tweede betreft een schuif van 104,05 miljoen euro van 2026 en 2027 naar 2023.

Goed Verhuurderschap

In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel ‘Goed Verhuurderschap’. Het wetsvoorstel zal naar verwachting in juli 2023 in werking treden introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden.

Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld in de Miljoenennota 2023, de verdeling van de middelen is nu bekend. De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage van 9,2 miljoen euro voor de eenmalige kosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van het meldpunt. Daarnaast bestaat de financiering uit een structurele bijdrage van 12,4 miljoen euro voor de structurele kosten als gevolg van de handhaving van de landelijke algemene regels en het meldpunt. De structurele middelen van 12,4 miljoen euro zullen vanaf januari 2023 uitgekeerd worden via de algemene uitkering op basis van de vaste verdeelsystematiek. De incidentele middelen (9,2 miljoen euro) zullen via een decentralisatie-uitkering uitgekeerd worden. De verdeling van deze decentralisatie-uitkering wordt in de komende meicirculaire verwerkt.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

De financiële effecten zullen in juli worden meegenomen bij de jaarrekening 2022, de 1e voortgangsrapportage 2023 en het financieel meerjarenbeeld 2024-2027.

Lange Termijn Agenda

Het voorstel kan worden geagendeerd voor de raadsvergadering van april 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.